Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

9 ЯНВАРЬ 1969 й.
4-йил чиқиши
ПАЙШАНБА
№ 7 (771).
БАҲОСИ 2 ТИЙИН

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

Дўстлар ҳузурига

Тошкентдаги каноп фабрикасида Совет Иттифоқида биринчи марта «ПС-132-Л» маркали йигирув машинаси ишга туширилганлиги ҳақида илгари хабар берилган эди. РСФСРнинг Куйбишев областидаги Меликесс шаҳридаги дағал-мато комбинатида ҳам шу машина ўзлаштирилиб, ишга туширилди.

Бугун Тошкентдаги каноп фабрикаси мутахассисларидан бир группаси ўз ҳамкасблари ҳузурига жўнаб кетдилар. Мутахассисларимиз у ерда дўстларга тажрибаларини ўргатадилар.

Уй муборак!

ЧИРОҚЛАР ПОРЛАМОҚДА

Бугун шаҳримизнинг Черданцев кўчасида қурилган иккита шинамгина уйда чироқлар порлади. Ҳар бири 15 оилага мўлжалланган бу уйларни 4-трестнинг 25-қурилиш бошқармаси бинокорлари тайёр қилди. Бошқарма бинокорларининг меҳнати баракали бўляпти. Улар шу кўчада яна бир 80 квартирали уйнинг калитларини ҳамшаҳарларимизга топширишди.

• • •

«КРУПНОПАНЕЛЖИЛСТРОЙ» ТРЕСТИНИНГ 2-БОШҚАРМАСИ ҲАМ КЎПГИНА ОИЛАЛАРНИ ХУРСАНД ҚИЛМОҚДА.

Бугун уйсозлар Чилонзор массивидаги Г-12 кварталида бири 48, бири 72 квартирали бўлган уйларнинг ҳавозаларини йиғиштириб олдилар.

Бугун давлат комиссияси кўпгина тайёр уйларнинг ҳужжатларини имзолади. Комиссия қурувчилар ишига муносиб баҳо бермоқда.

153-трестнинг 1 ва 14-бошқармалари ҳисобига яна бир неча уйлар ёзилди. Чилонзорнинг В-22 кварталида қад кўтарган уйлар 280 оилани ўз бағрига олади.

Бугун ЎЗБЕКИСТОН ССР ФАНЛАР АКАДЕМИЯСИНИНГ ХОДИМЛАРИДАН 40 КИШИ ЯНГИ УЙЛАРГА КЎЧИБ КИРИШГА ТАКЛИФ ҚИЛИНДИ. 4-ТРЕСТИНИНГ 21-БОШҚАРМАСИ ОЛИМЛАР УЧУН МОРОЗОВ КЎЧАСИДА 40 КВАРТИРАЛИ УЙ ҚУРИБ БЕРДИ.

Бугун қардош Грузия ССРнинг азамат қурувчилари ҳам тошкентликларга ажойиб совға тақдим қилишди. Дўстларимиз К-24 кварталида 60 квартирали уйни қўлдан чиқаришди.

Фарзандлар қувончи

Тикувчилар маданият саройи шу кунларда болалар билан гавжум. Бир неча кундан буён саройда арча ўйинлари давом этяпти. Уларга ҳар хил томошалар кўрсатилмоқда. Жумладан, болалар рақс коллективларининг ўйинлари, қўғирчоқ театри спектакллари болаларда зўр қизиқиш туғдирмоқда.

Ўн кун давомида бу ўйинларни тикувчиларнинг 11 минг ўғил-қизи томоша қилади.

Коммунистик меҳнат зарбдори шлифовкачи Анна Сусоева трактор йиғув заводи 10-цехининг пешқадам ишчиси. Кўп йиллик самарали меҳнати эвазига бу меҳнаткаш аёл Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотланган.

СУРАТДА: А. Сусоева.

• Ленинча меҳнат вахтасида

ЗЎР ҒАЙРАТ БИЛАН

1-вагон-ремонт депосининг мастери Ф. А. Прелявский бошлиқ автоконтроль пункти ишчи-хизматчилари доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш йўлида жонбозлик кўрсатиб ишламоқдалар.

Автоконтроль пункти меҳнат аҳли ўтган йил планини шараф билан адо этган эдилар. Ленинча меҳнат вахтасида ишлаётган бу меҳнатчилар шу кунларда беш йиллик тўртинчи йили топшириғини муддатидан илгари адо этиш мақсадида мусобақани қизитмоқдалар.

Бунда коллективнинг Ф. Исоқов, М. Карташов, Қ. Шарафуддинов каби ўнлаб ишчилари бошқаларга намуна бўляптилар.

Қўлга киритилаётган ютуқда албатта мастер Ф. А. Прелявскийнинг хизмати каттадир. Дарвоқе мастер Ф. А. Прелявский яхшигина ихтирочи ҳамдир. У 1968 йили меҳнат унумдорлигини ошириш, иш сифатини яхшилаш ишчиларга қулайлиқ туғдириш мақсадида кўпгина ихтирочилик таклифларини ишлаб чиқаришга жорий этди.

Масалан, илгари вагон тормоз приборларини тозалаш қўл кучи билан бажарилиб келган бўлса, эндиликда Ф. А. Прелявскийнинг таклифи билан бу иш механизациялаштирилди. Шунинг ўзи давлатнинг бир неча юз сўмини иқтисод қилиш имконини берди.

ХОНАДОНЛАР МАМНУН

Шу кунларда пойтахтимизнинг «Марказ-5» кварталида қардош бинокорларимиз томонидан бунёд этилаётган ҳашаматли турар-жой бинолари, болалар муассасалари бирин-кетин битказилиб фойдаланишга топшириляпти.

Яқинда Новосибирск қурилиш-монтаж поездининг азамат қурувчилари шу кварталда иккита тўрт қаватли 40 квартирали турар-жой биносининг калитини ҳамшаҳарларимизга топширдилар.

Шунингдек, краснодарлик бунёдкорлар ҳам янги йилга муносиб тўёна билан келдилар. Улар барча қулайликларга эга бўлган тўртта икки қаватли коттеж биносини ҳамда битта 140 ўринли болалар боғчасини битказиб ўз эгаларига ҳадя этдилар.

Ишлаб чиқариш зарбдори Александр Коблев кўп йиллардан буён Тошкент каноп фабрикасининг ўраш-йигириш цехида мастер ёрдамчиси бўлиб ишлайди. Уз касбининг устаси бўлган Коблев бошлиқ смена ишчилари ўз топшириқларини мунтазам равишда ортиғи билан адо этиб, сифатли маҳсулот ишлаб чиқарадилар. Яқинда корхона коммунистлари бу меҳнаткаш ишчини КПСС аъзолигига қабул қилдилар. Корхона коммунистларининг ана шу ишончини оқлаш учун Александр Коблев шу кунларда сидқидиллик билан меҳнат қилмоқда.

СУРАТДА: А. Коблев.

М. Нуриддинов фотолари.

• Темирйўлчилар саройи янгиликлари

ЭКРАНДА ФАН ВА ТАРАҚҚИЁТ

Ҳар йили саройнинг илмий-техник ахборотлар уйи фонди темир йўл ва умумтехника мавзусидаги янги фильмлар билан тўлиб боряпти. Бу ленталарда техника ва фан янгиликлари мужассам этилган.

Тошенкт темирйўлчилари ва транспорт қурувчилари кейинги вақтда Москва илмий-оммабоп фильмлар студиясининг юк қабул қилиш станцияларида тушириш-ортиш ишларидаги янги методлар тўғрисидаги қисқа метражли кино лентаᴧарини томоша қилдилар.

«Москва кўргазмаларидаги янги қурилиш материаллари» кино лентаси эса «Средазтрансстрой» ходимларига кўп келади. Чунки, бу йил улар қурилишда полимер материалларини кўплаб ишлата бошлайдилар.

СЕВИМЛИ ФИЛЬМЛАР

Шу кунларда пойтахтнинг темирйўлчилар маданият саройида ва бир қанча темирйўлчилар мактабларида болаларнинг севимли кинофильмлари намойиш қилинмоқда. Бу кинофестиваль саройнинг болалар сектори томонидан уюштирилди.

Болалар ҳозиргача «Золушка», «Оқариб кўринар бир елкан», «Аловиддиннинг сеҳрли чироғи», «Шоҳ Салтан ҳақида эртак», «Қизча ўз отасини қидиради» сингари қизиқарли фильмларни томоша қилдилар.

Ҳар бир фильмдан сўнг суҳбатлар, лекциялар ва «Севимли кино артистлар» мавзуидаги викториналар ўтказилмоқда. Бундан ташқари, болалар ҳаваскорлик тўгараги аъзолари йиғилганларга концерт қўйиб беряпти.

САРОБ

Поёни йўқ саҳрода ашқол-дашқоллар ортилган туялар карвони боряпти. Йўл азобидан мадори қуриган карвонбошилар олис-олисларга интизор бўлиб қараб қўядилар. Мана ҳа демай уларнинг манзилгоҳи — карвонсарой кўриниши керак.

Бу манзара кўз олдимизда бутунлай бошқа кўринишга эга бўлди. Рўпарамизда ойна ва бетондан бунёд этилган улуғвор бино намоён. Карвонлар тўдаси лентадек асфальт йўлда худди ипга тизилгандек боряпти. Наҳотки сароб бўлса?

Йўқ, бу афсона эмас. Оқтепа массивида бир-биридан ҳушбичим бўлган 9 қаватли уй қад кўтариб турибди.

Бу ерда экскаватор котлован қазиётганда унинг чўмичига алланарсалар илашиб чиқди. Бундан бирнеча юз йиллар муқаддам бу ерда улкан ҳумдон бўлган. Топилган ҳумдоннинг қолдиқлари, сопол буюмларнинг парчалари ва катта-кичик мўндилар ана шундан далолат беради.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг тарих ва археология институти катта илмий ходими М. Т. Олимжонова ва у раҳбарлик қилаётган экспедиция коллективининг айтишига қараганда, қадимий Тошкентнинг маркази атрофида неча юз йиллар илгари яшаган аҳолининг бир қисмидир.

ИЛМИЙ КОНФЕРЕНЦИЯ

Политехника институтининг Чирчиқдаги кечки факультетида биринчи илмий-техника конференцияси бўлиб ўтди.

Конференцияда кимё-технология, механика ва бошқа факультетлар ўқитувчилари ҳам актив иштирок этдилар. Конференцияда энергетика, кимё-биология ва кимё-технологиясига оид 50 га яқин қизиқарли докладлар тингланди.

ОБ-ҲАВО БУГУН

Қор ёғмайди, туман тушади. Кечаси 15—17, кундузи 5—7 даража совуқ бўлади.

•

ҚЎШ ТАНТАНА

Рисовая даҳасининг 4-кварталида битказилиб фойдаланишга топширилган муҳташам уйларнинг эшикларига калит солинди. Бу ерда бунёд этилган ҳашаматли бешта уйга бахтиёр оилалар кўчиб кира бошладилар. Бу уйларнинг иккитаси 90, яна иккитаси 72 ҳамда 60 оилага мўлжалланган бўлиб, уларнинг ҳаммаси авиаторлар учун қурилган.

Чкалов номли Тошкент авиация заводи ишчи-хизматчиларининг кўпчилик оилаларида қўш тантаналар бўлди.

•

Кекса большевик хотиралари

Тошкент Давлат педагогика институтининг профессори 1920 йилдан бери КПСС аъзоси М. Давлат-Юсупов институтнинг табиёт география ва агро-педагогика факультетлари студентлари билан учрашди. Кекса большевик талабаларга Ўзбекистонда босмачиларга қарши курашдаги ишлари, республикамизда саводсизликни тугатиш борасида олиб борилган улкан ишлар ва Улуғ Ватан уруши йилларида немис-фашист босқинчиларига қарши олиб борилган жанглардаги жасорати ҳақида сўзлаб берди.

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

◆ Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан Чехословакияда меҳмон бўлиб турган КПСС делегацияси ўтган куни икки группага бўлиниб, Ғарбий Чехия ва Шарқий Чехия областларига борди.

◆ Австрия Компартияси XX съезди ишларида қатнашган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов (делегация бошлиғи) ва КПСС Москва область комитети иккинчи секретари В. С. Попутинлардан иборат КПСС делегациясининг Венада бўлганлиги муносабати билан СССРнинг Австриядаги элчиси Б. Ф. Подцероб қабул маросими ўтказди.

Қабул маросими самимий дўстона вазиятда ўтди.

◆ КПСС Марказий Комитетининг қарорига биноан 7 январда иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари, КПСС ўлка ва область комитетларининг идеология масалалари билан шуғулланувчи секретарларининг курслари очилди. Курсларнинг қатнашчилари КПСС тарихи, фалсафа, экономика, идеология ишининг практикасидан туркумли лекция тинглайдилар.

ҲАММАМИЗНИНГ ИШИМИЗ, ҲАММАМИЗНИНГ БУРЧИМИЗ

ЭЛ БОШИГА ИШ ТУШСА...

Дўстингни оғир кунингда сина деб, бежиз айтишмаган. Бизнинг кўз ўнгимизда кичик бир ҳужжат турибди. Бу Чилонзор районидаги 1-ЖЭК ходимлари томонидан тузилган акт. Унда 1-кварталда истиқомат қилувчи ТошДУ ўқитувчиси А. Н. Попова ўзбошимчалик билан қўшимча батарея ўрнатиб, 11-уйнинг бутун иситиш системасини ишдан чиқарганлиги тўғрисида гап юритилади. Слесарь В. Емельянов бунинг учун 12 сўм ҳақ олган. У дарҳол ишдан бўшатилди.

— Бу киши янги ходимимиз, — дейди ЖЭК бошлиғи А. Содиқов. — Унинг қилмишини ҳеч нарса билан оқлаб бўлмайди. Чилонзордаги иситиш системасини яхшилаш учун барча тадбирларни кўрдиқ. Ҳозир Пионер ва Волгоград кўчаларида нормал тартиб ўрнатилди. Аммо ҳар куни бизга мурожаат қилаётган хонадонлар ҳам йўқ эмас. Ҳолбуки бу аҳволдан биргаликда чиқиш тўғрисида ҳеч ким ўйламайди.

А. Содиқов бизга 19, 30-уй хонадонлари, хоналарини қандай иситганликлари тўғрисида гапириб берди. Бу осон бўлмади. Музлаган металл бош эгишни истамасди. Трубаларга қайноқ сув қуйиб, машъалалар билан иситишди.

Шу кунларда 1-ЖЭК жанговор штабга ўхшайди. У ерда куну-тун одамлар навбатчилик қилишади. Слесарлар уч сменага бўлинган. Улар 16 кишидан иборат бўлиб, 150 уйга хизмат қилишга улгуришолмайди. Кўпчилик бўлиб, вазиятни бартараф этиш керак.

Уй-жой бошқармасида актив кишилар тўғрисида мароқ билан сўзлашади. Улар иккинчи кварталдаги саккиз уйни иситиш системаси билан таъминладилар.

Тошкентликлар иссиқликни тежашлари керак. Томлар тепасидаги дарчалар, подъезд эшиклари маҳкам беркитилсин.

— 12-кварталдаги 41-уйда, — дейди бош инженер Г. Н. Горбалеян, — хонадонлар картошка музлаганидан шикоят қилишади. Аммо очиқ турган эшикни ёпиб қўйиш тўғрисида ўйлашмайди. Эшикни ёпиш шунчалик қийинми?

Авария? Жуда кўп, гоҳ батарея ёрилади, гоҳ қувурлар ёрилади. Буни кўпгина ўзбилармон кишилар ҳам кучайтириб юбормоқдалар. Кооператив ЖЭКининг бошлиғи ўртоқ Ембулаева (9-квартал 34-уй), қайноқ сувдан фойдаланиш учун иситиш системасидан ўзбошимчалик билан қувур ўтказди. Аммо хонадонлар унинг устидан акт тузишди. Ўзини билмаган одамни шундай жазолаш керак. Эл бошига иш тушса, этик билан сув кечар, деган мақол бежиз эмас. Ҳамиша шуни ўйлаш лозим.

В. ЛАПИНА.

Шаҳар кўчалари қордан тозаланмоқда.

МАДАНИЯТ УЙИ ХАБАРЛАРИ

Доҳий ҳақида лекциялар

Профессионал-техника билим юртлари республика маданият уйи доҳиймиз В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб қизиқарли лекция ва суҳбатлар уюштирмоқда. Жумладан, 40-билим юртида ўтказилган «В. И. Ленин граждамлар уруши даврида», 57-билим юртида ўтказилган «Ленин ва комсомол» мавзуидаги лекциялар ўқувчиларда ўчмас таассурот қолдирди. Лекциялардан кейин доҳий ҳаётига оид кинофильмлар намойиш қилинди.

Бундан ташқари, кўпгина ўқув юртларида «Фан ва дин» циклидаги атеистик лекциялар, кекса коммунистлар билан учрашувлар ўтказилмоқда. 31, 40, 9, 2 ва 62-профессионал техника билим юртларида 1918 йилдан бери КПСС аъзоси И. Н. Чистов билан бўлган учрашувлар жуда қизиқарли ўтди. У ўқувчилар ва инқилоб йиллари ҳақида, комсомолларнинг ўша даврдаги фаолияти ҳақида сўзлаб борди.

Ҳаваскорлар концерти

Ҳозирги пайтда маданият уйида 15 га яқин бадиий ҳаваскорлик коллективлари иш олиб боряпти. Балетмейстер Б. Зинатуллина ва музика раҳбари Э. Каримжонов раҳбарлигидаги «Ўзбек ашула ва рақс ансамбли», Р. Аширов раҳбарлигидаги эстрада ансамбли, М. Окулова раҳбарлигида рус драма коллективи, А. Любченко раҳбарлигидаги рус рақс коллективи шулар жумласидандир. Шу билан бирга маданият уйида бир қанча техника тўгараклари, ҳаваскорлик киностудияси мавжуд. Бу коллективлар билим юртларида, корхоналарда тез-тез концертлар қўйиб беришади. Тўгаракларнинг кўпчилиги Бутуниттифоқ ва республика фестивалларида иштирок этиб, юксак натижаларга эришди.

Иттифоқ миқёсида

Маданият уйида ишлаб турган СССРда хизмат кўрсатган тренер Н. И. Лакиза раҳбарлигидаги ҳаваскорлик цирк коллективи республикада яккаю-ягонадир. Ҳамма жойда унинг чиқишлари зўр қизиқиш ва олқишлар билан кутиб олинади.

Бадиий ҳаваскорлик коллективлари ўз репертуарларини янги-янги ашула ва рақслар ҳисобига бойитиб бормоқдалар. Яқинда ўзбек ашула ва рақс коллективи телевидение орқали ўз маҳоратини намойиш қилди.

Келгуси йили профессионал-техника билим юртлари ҳаваскорларининг В. И. Лениннинг 100 йиллигига бағишланган Бутуниттифоқ кўриги бўлади. Маданият уйида бу кўрикка ҳозирдан қизғин тайёргарлик кетяпти.

Дўстона алоқалар

Шаҳримиздаги профессионал-техника билим юртлари бошқа шаҳарлардаги ўқув юртлари билан доим алоқа боғлаб туришади. Улар ўзаро тажриба алмашиш мақсадида бирбирларига ўқувчилар юборишади.

Тошкентдаги бир қанча билим юрти ўқувчилари Ленинград, Киев ва бошқа шаҳарларга бориб келишган эди. Яқинда 9-билим юртига Магнитогорск шаҳридан 30 ўқувчи келди. Улар ўқувчиларнинг фаолияти ва ўқишлари билан, шаҳримизнинг диққатга сазовор жойлари билан танишмоқдалар.

ҚОРА МЕТАЛЛНИ ҚАДРЛАЙЛИК!

„Тошкент оқшоми" бонг уради!

Тошкент шаҳридаги олти юздан ортиқ саноат корхоналари, қурилиш ташкилотлари давлатга қора металл парчалари етказиб бериш юзасидан қора металларни тайёрлаш, қайта ишлаш Ўзбекистон республика бошқармаси «Узвторчермет» билан шартнома тузганлар. Булар орасида асосан 60 дан ортиқ йирик саноат корхоналари давлатга темир парчалари етказиб беришда салмоқли ўрин эгаллайдилар.

«Узвторчермет»нинг Тошкент шаҳар саноат корхоналари бўйича старший вакили Ф. Носиров ҳамда Ҳамза район саноат корхоналари бўйича вакили И. Норматов билан биргаликда бир неча корхоналарда бўлиб, металл парчалари мавжуд ҳолда уларни топшириш бўйича белгилаб берилган планларнинг ўз вақтида бажарилмаётганлигининг гувоҳи бўлдик.

Оёқ остига қаранг!

Шаҳар марказидан Қўйлиқ посёлкасига бориб, чапга бурилдик. Чирчиқ дарёсининг ўнг соҳили билан магистрал ўртасидаги сайҳон ерда қурилиш чиқиндиларига қўшиб арматуралар келтириб ташланган. Худди шу жой қаршисида улкан 2-темир-бетон буюмлари заводи жойлашган. Бу завод қора металл парчалари тўплаш ва топшириш юзасидан белгилаб берилган планни бажаролмай оқсаётган корхоналардан биридир.

Завод бош энергетиги, партбюро секретарининг ўринбосари И. Е. Неман билан бирга завод территориясини кўздан кечирдик. Ҳар қаерда ишга яроқсиз занг босган узеллар, арматура парчалари кўзга ташланади.

— План тўлдиришнинг манбаи шулар эмасми?—савол бердик ўртоқ Неманга.

Бош энергетик ички транспорт воситалари етишмаслигини сабаб қилиб кўрсатади.

Темир йўлда ғилдираб келаётган якка вагон тепасидан қандайдир темир парчаси чиқиб турарди. Биз излаган умумзавод территориясининг бошлиғи, металл парчалари тўплаш ва давлатга топшириш бўйича масъул шахс Эргаш Бектенбоевни ҳам шу ерда учратдик.

— Ўртоқ Бектенбоев бу қандай вагон?

— Бизни планни бажармасликда айблашади. Юклаган металл парчаларимизни Ҳамза станциясидан қайтариб юборишибди.

— Бироқ сабаби бордирда!

— Ҳа, дея гапга аралашди вакил Й. Норматов. — Ҳар бир вагонга 50—60 тонна юк жойлаш керак. Булар бўлса кам жойлашган. Шу сабабли қайтариб юборилган бўлиши керак. Вагоннинг ярми бўшлигини кўргач, вакил ҳақ гапни айтганига ишондим. Ортилган юк 35 тоннадан ошмас эди.

Заводдан қайтар эканмиз бино корпусларининг бурчагига улкан швиллерлар кўмиб қўйилганини, ёғоч панжаралар ўрнига арматуралар ишлатилганини кўриб ачиндик.

— Ахир корхона ўтган йил ҳисобига давлатдан 261 тонна металл парча қарз бўлиб қолгандан кўра, оёқ остида илакишиб ётган ана шу металларни тўплаб топширса бўлмасмикин? Бироқ, корхона раҳбарлари давлат фойдасини кўзламай, ўзлари жарима тўлашмоқда.

Катта даргоҳда ҳам шу

«Ташсельмаш» заводи пойтахтимиздаги ветеран, улкан қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводидир. Унинг истиқболи янада порлоқ. Аммо, шундай катта даргоҳда ҳам юқоридаги аҳволнинг гувоҳи бўлганимизга жуда афсусландик. Завод 1968 йилда 13.550 тонна қора металл чиқиндилари ва парчаларини давлатга топшириши керак эди. Йил охирига келиб давлатдан 500 тонна қора металл қарз бўлиб қолди. Яхшики, план камайтирилгани эвазига завод планни бажариб қолди.

38-электроцех. Цех бошлиғи Г. И. Бачинин. Бу ерда станокларнинг электромоторлари ремонт қилинади. Цехга кираверишда пўлат, чўян парчалари ва қириндиларига мой артилган латта ва қоғоз парчалари аралашиб ётибди.

— Ахир металлни бундай топшириб бўлмайдику, сифати бузилади, дея юзланди вакил Й. Норматов цех мастери Маҳмуд Фиткулинга.

— Биз нима қила олардик, ташлаб кетишади.

— Планни бажармаслик ва сифатсиз металл парчалари топширганлиги учун завод 1968 йил октябрда 300 сўм жарима тўлаган.

15-механика йиғув цехини айланар эканмиз Й. Норматов тепа-тепа бўлиб уюлиб ётган металл қириндилар устидан бизни бошлаб борарди. Ерости конвейерларнинг ишламай тўхтаб қолганидан цехда камида 60 тонна металл қириндилари тўпланиб қолган. Цех бошлиғи Иван Михайлович Машченко фикримизнинг гувоҳи бўлди. У биз билан ёнма-ён. Тинимсиз ишлаётган станоклар суткасига 6—7 тоннадан металл қиринди чиқарапти. Буни бир цех мисолида кўрдик. Завод бўйича таърифлаш қийин, албатта!

Қора металл парчалари топшириш бўйича заводда масъул шахс—мастер И. П. Цемко билан қора металл парчаларини тўплаш ва тайёрлаш транспорт цехининг бошлиғи О. П. Третьяковни 34-цехда учратдик. Улар билан металл чиқиндилари тўпланадиган майдонни кўздан кечирдик. Уларнинг келганимиздан дарак топгани ҳамоно уч-тўрт ишчининг қўлига белкурак бериб, металл парчалари ва қириндиларини ўз хилларига ажрата бошлаганлиги сезилиб турарди.

Қолган ишга қор ёғди

Тошкент трамвай-троллейбус бошқармасининг Болгар даҳасидаги Виктор Яковлевич Сиякин директорлик қилаётган 1-трамвай депосига борган киши халқимизнинг бу нақли нақадар тўғри айтилганлигига ишонч ҳосил қилади.

Болгар даҳасидаги 1-трамвай депосида қанчадан-қанча эски типдаги мажағи чиққан вагонларнинг корпуслари ва узеллари устига қор ёғиб ётибди. Мамлакатимизнинг мартен печлари, металлургия заводлари ана шундай металл парчаларини кутиб турган бир пайтда, уларни ўз вақтида вагонларга ортиб жўнатмаслик бу ишга панжа орасидан қаралаётганлигини кўрсатади.

«Ўзбексельмаш» заводи ҳозир давлатдан 312 тонна, Тўқимачилик комбинати 308 тонна, Авиация заводи 320 тонна, Тепловоз-вагон ремонти заводи 187 тонна, Асбобсозлик заводи 158 тонна, Экскаватор заводи 412 тонна қора металл парчалари қарз.

Ана шу ва бошқа корхоналарнинг планни кетга суришлари сабабли шаҳар бўйича 1968 йилда давлатга 3513 тонна қора металл парчалари кам етказиб берилди.

Қора металл саноатимиз озиқаси ва асосий хом ашёси ҳисобланади. Шундай экан, қора металлни қадрлайлик!

А. ОБИДХЎЖАЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг махсус мухбири.

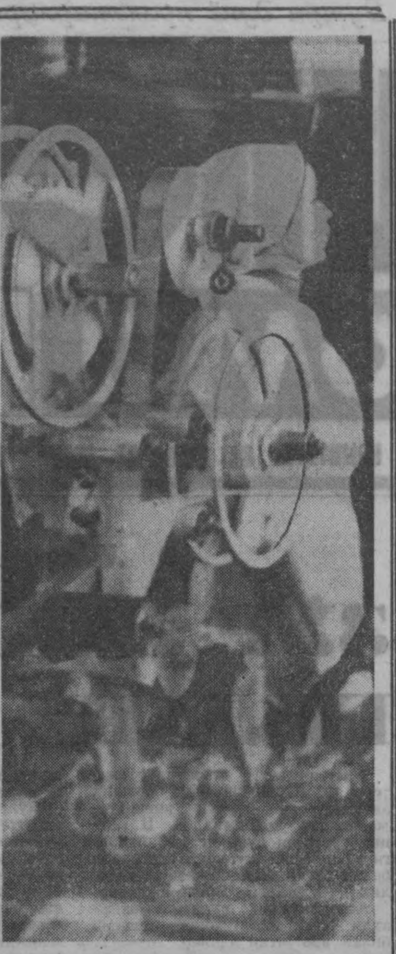

Республикамиздаги йирик қандолат корхонаси бўлган «Уртоқ» кондитер фабрикаси йил сайин кенгайиб энг янги замонавий ишлаб чиқариш агрегатлари билан жиҳозланмоқда.

СУРАТДА: фабриканинг янги ирис тайёрлаш участкаси.

М. Нуриддинов фотолари.

• Депутат ва ҳаёт

ЭЛ ХИЗМАТИДА

Мана бугунги смена ҳам ниҳоясига етди. Комбинат ишчилари катта асфальт йўлни тўлдириб, ўз уйлари томон бормоқдалар. Янги смена эса дастгоҳлар сари шошилади. Улар билан Ҳожия Аҳмедовна ҳам бормоқда. У кимгадир ёрдамга шошилаётгандир.

Таниш-билишлари, дўстлари Ҳожия Аҳмедовнага салом беради.

— Танишларинг шунча кўп, Ҳожия опа?—сўрайди у билан саломлашаркан бир қиз.

— Булар менинг сайловчиларим, таниш-билишларим. Улар билан опа-сингилдай бўлиб кетганман,—жавоб беради опа.

Тўқимачилик комбинати ишчилари Ҳожия Аҳмедовна Аҳмедовани меҳнаткашлар депутатлари Фрунзе район Советига депутат этиб сайлаган эдилар.

Шундан буён газмол фабрикаси қошидаги 1-медпункт хизматчиси Ҳожия опа эл хизматида.

Район аҳли Ҳожия опадан у ёки бу масалани ҳал этишда ёрдам сўраб келади. Ундан маслаҳатлар олиб кетишади.

Газмол фабрикасининг ишчиси Холмуҳамедова ўғлини интернатга жойлаштириш учун анча югуриб-елди... Охири Ҳожия опадан ёрдам сўради. Шундан кейин Холмуҳамедованинг ўғли интернатга жойлашди.

Санитарка Ҳафизова синглисини тарбиялаш учун уйда шароит йўқлигидан шикоят қилди. Ҳожия опа бўш вақтни топиб ёрдамга борди ва оила аъзолари билан маслаҳатлашади, йўл-йўриқ кўрсатди.

Ҳожия опа сайловчилар наказини бажариш учун ана шундай, доимо тайёр.

И. РАҲИМОВ.

БИР МИЛЛИОН ҚУВОНЧ

ШАҲРИМИЗДА АРЧА БАЙРАМИ АВЖИГА ЧИҚДИ. КЎПГИНА ЖОЙЛАРДА ТАШКИЛ ҚИЛИНГАН ҚУВНОҚЛАР БАЙРАМИДА 50 МИНГГА ЯҚИН БОЛА ҚАТНАШДИ.

Тошкент область касаба союз комитетидан билдиришларича арча байрамида бир миллионга яқин бола қатнашди.

БУЮРТМАЧИЛАР МАМНУН

В. И. Ленин номли якка буюртмалар тикиш фабрикасининг чеварлар коллективи шаҳримиз аҳолисига намунали маиший хизмат кўрсатаётир. Айниқса фабриканинг Октябрь районидаги 24-ишлаб чиқариш пункти тикувчилари меҳнаткашлар учун ҳар ойда ўрта ҳисобда 700 та пальто, костюм ва кўйлаклар тикиб бермоқдалар. Шу пунктда баракали меҳнат қилаётган 74 чевар тикувчининг барчаси смена топшириқларини 120—130 процентгача адо этиб, буюртмаларни аъло сифатли қилиб ўз вақтида тикиб бермоқдалар.

СУРАТЛАРДА: аёллар пальтоси тикиш бўйича мастер Шукриниса Жаъфарова. Бу меҳнаткаш аёл шу корхонада 15 йилдан буён ишлайди. Пастдаги суратда костюм ва шим тикиш мастерларидан Санда Ҳусанова ва Иброҳим Ҳайдаров ўртоқлар навбатдаги буюртма сифатини текширмоқдалар.

• Ленинча меҳнат вахтасида

ИЛҒОР БРИГАДА

ҚОДИРЖОН ака одатдагидек ишга барвақт келди. У коржомасини кийиб бригада аъзолари йиғилгунча, кундалик топшириқ билан танишиб чиқди. Бригада аъзолари жам бўлишгач, ҳаммалари маҳсулот олинадиган объектга йўл олишди.

Гоҳи-гоҳида орамизда «юкчи» экан деган, сўз айрим кишиларга эриш туюлади. Лекин, юкчиликнинг ҳам ўзига хос гашти бор. Қодиржон ака йигирма саккиз йилдан буён юкчи бўлиб ишлайди. У ўз бахтини, обрўсини ана шу оддий ишдан топди. Унинг сурати бир неча йиллардан буён завод «ҳурмат тахтаси»дан тушмайди. Меҳнат дафтарчасини варақласангиз раҳматномалар, пул мукофотлари билан тақдирланганлигининг гувоҳи бўласиз.

Қ. Йўлдошев ҳозир ҳам пойтахтимиздаги 3-нон заводида юкчилар бригадасига бошлиқ. Унинг бригадаси завод учун керакли маҳсулотларни етказиб беришда илғорлиги билан бошқа бригадалардан ажралиб туради. Шунинг учун бригада юк ортиш-тушириш кундалик ва ойлик планларни доимо бир ярим бараварга етказиб бажаряпти.

В. И. Ленин туғилган кунининг юз йиллик тўйини муносиб кутиб олиш учун шу кунларда корхонада ўзаро социалистик мусобақа қизитиб юборилган. Қ. Йўлдошев бошлиқ бригада аъзоларидан М. Ҳидоятов, А. Сулаймонов, И. Якунинлар ўзларининг шарафли ва ҳалол меҳнатлари билан мусобақада бошқаларга намуна бўлмоқдалар.

А. ҲОЖИХОНОВ.

Жаҳон ойнаси

НАМИБИЯ ХАЛҚИНИНГ ФОЖИАСИ

НАМИБИЯ (Ғарбий-Жанубий Африка) халқининг қисмати оғир бўлди. Бу мамлакат 1884 йилдан буён Кайзер Германиясининг, сўнгра биринчи жаҳон урушидан кейин Англиянинг мустамлакачилик зулми остида яшади. Британия доминиони бўлган Жанубий Африка Иттифоқи Миллатлар ҳамдўстлигидан ажралиб чиққанидан кейин Жанубий Африка Республикаси ташкил топди. Ғарбий Жанубий Африка эса унинг ҳукмронлиги остида қолди. 1966 йилда БМТнинг Бош Ассамблеяси Жанубий Африка Республикаси ҳукуматини бу территорияни бошқариш мандатидан маҳрум қилиш ва уни БМТ васийлигига топшириш ҳақида қарор қабул қилди. 1968 йил декабрида Бош Ассамблеянинг ялпи мажлисида 96 делегат «Намибия халқининг ўз-ўзини белгилашга ва мустақилликка бўлган дахлсиз ҳуқуқи»ни тасдиқловчи резолюция учун овоз берди.

Бироқ Жанубий Африка Республикасининг ҳукумати Бош Ассамблея қарорини бажаришдан бош тортяпти. У Ғарбий Жанубий Африкани «ўзлаштириш» ҳақида маккорона план ишлаб чиқди. Унинг мақсади халқлар бирлигини ва бу мамлакат территориясининг бутунлигини тугатишдан иборат. Жанубий Африка Республикасида бир қатор қонун ҳужжатлари, жумладан, Намибияни ўзбошимчалик билан «Хоумленд»лар деб аталган олти районга бўлиш ҳақида қонун қабул қилинган. Бу районлардан бири территориясида «қонун совети» деб аталган махсус маъмурият ишлаётган Овамболенд ҳозирданоқ юзага келтирилди.

Намибияни парчалаб ташлаш маҳаллий аҳолига қарши янги зўравонлик ҳаракатлари билан бирга олиб борилялти. Яқинда қадимги Виндхук қишлоғидаги африкаликлар бошига тушган фожиали тақдир маълум бўлиб қолди. Жанубий Африка Республикасининг маъмурлари уларни ҳосилдор ерлардан яшаш учун яроқсиз бўлган районларга зўрлик билан ҳайдаб юборганлар. Ўз ерини ташлаб кетишдан бош тортган кишиларни эса жарима тўлаш ва қамоқ жазосига грифтор этганлар. Чет эл матбуотининг хабар беришича, Ғарбий-Жанубий Африкада кейинги вақтларнинг ўзидагина юзга яқин африкалик қамалган.

Бироқ Намибия халқи мустамлакачилик асорати билан келишиб қолмаётир. У шафқатсиз террор ва жазолашларга қарамай ўз ватанини озод қилиш учун курашни давом эттирмоқда. Жанубий Африка Республикаси маъмурларининг ўзлари тан олиб айтишича, намибиялик ватанпарварлар кейинги ойларда, айниқса, Каприви, Катима, Мулико районларида босқинчиларга қарши курашни кучайтирганлар.

Жанубий Африка Республикасининг Намибияга нисбатан тутаётган йўлини, Преториянинг БМТ қарорини менсимаслигини ғарбий давлатлар кенг қўллаб-қувватлаяптилар. Англия, Ғарбий Германия, Америка, Франция ва бошқа давлатлардаги монополиянинг Жанубий Африкадаги капитал сарфлари Жанубий Африка Республикасининг ирқчилик сиёсати учун салмоқли моддий база бўлиб хизмат қиляпти.

Жанубий Африка Республикаси ҳеч қандай ҳақи бўлмагани ҳолда чет эл компанияларига Намибиянинг олмос, олтин, мис, қўрғошин каби қимматли ва фойдали қазилмаларга бой бўлган катта территорияларини ишга солиш учун ижарага бермоқда. Чет эл капитали томонидан Намибиядан қазиб чиқарилган ва олиб кетилган фойдали қазилмалар баҳоси 1966 йилнинг ўзидагина 187 миллион долларни ташкил этган эди. 1968 йилда Жанубий Африка Республикасининг ҳукумати Англия ва Америка концернларига нефть қидириш учун умумий майдони 90 минг квадрат милга яқин бўлган майдонни ижарага бериш ҳақида янги саккиз шартнома тузди.

Ғарб мамлакатлари томонидан мустамлакачилик режимининг эркалатилишига асосий сабаблардан бири мустамлака асоратдаги Африка жануби шу жумладан Намибия халқининг жабр-жафоси учун Жанубий Африка Республикаси қатори жавобгар бўлган бу давлатларнинг Намибия халқини раҳмсиз эксплуатация қилиш ҳисобига қўшимча фойда олиш кетидан қувишдир.

В. ДОБАРИН.
(АПН)

Социализм мамлакатларида

ЯНГИ ПОРТ КОМПЛЕКСИ

ВАРШАВА. (ТАСС). Лецин Халқ Польшасининг энг йирик портидир. Лецин портининг номи яқин орада товар ташиш базаси қурилаётган Свиноуйсьце билан чамбарчас боғланади. Ҳажми 55 минг тоннагача бўлган оғирликдаги кемалар Свиноуйсьце портига киради. Силезиядаги неча юзлаб завод ва фабрикалар учун керакли фосфорит, темир рудаси Лецин-Свиноуйсьце порт комплекси орқали ўтади, Польша кўмири эса жаҳондаги 40 мамлакатга экспорт қилинади.

РУМИНИЯНИНГ ЭНЕРГЕТИКА ДАРЁЛАРИ

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Руминия энергетиклари ўтган йили қилган ишларининг дастлабки якунларини чиқардилар. Мамлакатдаги электр станциялари салкам 28 миллиард киловатт-соат электр энергияси ишлаб чиқардилар. Бу эса 1967 йилда ишлаб чиқарилган электр энергияси миқдоридан уч миллион киловатт-соатдан зиёд кўпдир.

Беш йиллик планининг янги энергетика қувватларини ишга тушириш ҳақидаги топшириқлари муваффақиятли бажарилмоқда.

ЯНГИ ШАҲАРЛАР ВА УЙ-ЖОЙ РАЙОНЛАРИ

ПРАГА. (ТАСС). Чехословакия бинокорлари янги шаҳарлар, ишчи посёлкаларини барпо қилмоқдалар. Бу эса мамлакатдаги қадимий шаҳарларнинг қиёфасини ўзгартириб юборади. Чехословакия бинокорлари ўтган йили уй-жой қурилиши планини асосан муддатидан илгари бажардилар. Острава, Брно, Пльзен ва Чехиядаги бошқа шаҳарларнинг ишчи ҳамда хизматчилари неча ўн минглаб янги квартиралар олдилар. Праганинг атрофида йирик уй-жой массивлари вужудга келди.

Словакия бинокорлари уй-жой қурилиши планини муддатидан илгари бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар. Словакия Социалистик Республикасининг гражданлари ўтган йили 16 мингдан ортиқ янги квартира олишди.

Словакиянинг пойтахти Братислава янги уй-жойлари билан Прагадан қолишмайди. Шаҳардаги янги районларнинг планларини тузаётган архитекторлар ва мутахассислар Братиславанинг уй-жой фонди яқин ўн йил ичида икки баравар ортади, деб мўлжалладилар.

Республиканинг шарқида Кошице шаҳри қад кўтармоқда. Бу ерда шарқий словак индустриал гигантининг металлурглари янги квартиралар олишди.

Республиканинг бошқа жойларида ҳам янги шаҳар ва уй-жой районлари вужудга келтирилади.

Прага. «Болалар уйи» магазини.
Ю. Абрамочкин фотоси.
АПН.

Балли, азаматлар!

11-«Висотстрой» трестига қарашли 17-қурилиш бошқармасининг И. Костенко бошчилик қилаётган 4 участка азаматлари ўтган йил бошидан буён Луначарский шоссесида қурилиш ишларини олиб бормоқдалар.

Участкада 68 та турли касбдаги бунёдкорларни ўзига бириктирган 3 та комплекс бригада бор. Бу бригадаларга Н. Никифоров, С. Самадов, Н. Наумовлар бошчилик қилишади.

Аҳил ва иноқ коллектив IV квартал плани топшириқларини 109 процент адо этганига анча бўлди. 178 минг 200 сўмлик қурилиш ишлари бажарилди. Шаҳримиз аҳолиси учун 3 та 4 қаватли, ҳар бири 100 квартирали турар-жой биноси, 3 та маданий-маиший муассаса биноларини қуриб битказиб армуғон этдилар.

Айниқса участканинг С. Самадов бошчилик қилаётган бригада коллективи шу кунларда улкан ютуқларни қўлга киритмоқда. Бригада азаматлари ўтган квартал планини 119 процент бажариб участкада эмас, бошқармада ҳам илғор бўлдилар. Уларни бошқармадагилар фахр билан тилга оладилар. Бригадада 26 азамат меҳнат қилади. Шулардан 6 киши ғишт терувчидир.

Ғишт терувчилардан Сатторжон Мадраҳимов, Нажмиддин Полвонов ва Орифжон Саломовларнинг ҳар бири кунига 1400—1600 тадан ғиштни сифатли бостиришмоқда ва кунлик нормаларини 140—150 процентдан бажаришмоқда.

Участкадаги қурувчилар уларни уч оға-ини ботирлар деб аташади. Дарҳақиқат, бу сўзнинг айтилиши бежиз эмас, албатта. Чунки учовлон объектда ҳар доим бир-бири билан ким ўзарга меҳнат қилади. Лекин натижаси доимо тенг! Шунинг учун ҳам «уч оға-ини ботирлар» номини олишган улар.

— Участкамиз коллективининг кейинги ойларда қўлга киритаётган ютуқлари кишини қувонтиради,—дейди И. Костенко.—Ҳозир иккита бинода қурилиш ишларини тугатиш арафасидамиз. Бу қиш бироз ҳаво очиқ бўлса, январнинг охирларида топширамиз. Эртароқ топширардиккуя, совуқ ишимизнинг унумига анча салбий таъсир кўрсатяпти. Барибир қурувчиларимиз меҳнат шижоатини сусайтирмаяптилар.

Ҳа. сўзи билан иши бир бўлган азаматларнинг аҳдлари қатъий. Улар доҳий В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасига қўшилиб беш йилликнинг тўртинчи йилида катта зафарларни қўлга киритиш учун қаҳратон қиш кунларида ҳам совуқни совуқ демай меҳнат қилмоқдалар.

А. НАСРИДДИНОВ.

Янгиликлар воқеалар, фактлар

ҚАДИМГИ ЗАМОН ТУРИДАГИ БУҒИ

Катта территорияси даштлик ва тўқайзорлар билан банд бўлган Енисей Сибирида қадимги замон туридаги жониворлар тез-тез учраб туради. Мисол учун Эвенки ва Таймир тоғларида музликларда яшовчи қўйлар, Хакас қояларида эса мускус кийиги яшайди.

«Красноярский рабочий» газетасининг хабар қилишича, Сибирь жанубидаги Осиё марказида жойлашган тоғ ўлкаси Саянда овчилар ажойиб рангдаги, терисида доғлари бўлган буғуларни тез-тез учратиб туришади. Бу буғуларнинг урғочиси гоҳ шохсиз, гоҳ кичкина шохли бўлади. Бу Шимолий буғуларнинг қадимги замон туридир.

Олимларнинг фикрича, Саяндаги қадимги замон туридаги буғулар шимол буғуларининг келиб чиқишини кўрсатадиган эволюция занжири орасидаги звенодир.

Жан КАЦЕР,
АПН мухбири.

МЕҲМОНЛАР — УЛЬЯНОВСКДА

Яқинда Ульяновскдаги В. И. Ленин уй-музейи экскурсия раҳбарининг ҳикоялари мўғулча, полякча, немисча, венгерча, руминча янгради. Бу ерга социалистик мамлакатлар билим тарқатиш жамиятлари вакиллари кенгашининг қатнашчилари меҳмон бўлиб келган эдилар. Симбирлик педагог ва маърифатчи, дунёга олти революционер етиштириб берган, дунёга В. И. Ленинни берган Илья Николаевич Ульяновнинг ажойиб оиласи ҳақидаги ҳикоя мўғулистонлик ёш олим Чимидин Серетор, Бухарестдаги Давлат университетининг проректори Тамара Добрин, ГДРдан келган пропагандист Ирена Пецольд, венгриялик Ференц Годор ва польшалик Эдвин Гавинга чуқур таъсир этди. Меҳмонлар Ульяновскдаги Ленин бўлган жойларни бориб кўрдилар.

Социалистик мамлакатлардан келган меҳмонлар ульяновскликлар билан хайрлашаётиб: «Коммунистик партия ва жаҳонда биринчи социалистик давлатни юзага келтирган Ленин ватанида бўлганлигимиз учун бахтиёрмиз» дедилар.

Зоя БИСТРОВА,
АПН мухбири.

ЎҚУВЧИЛАР ДОҲИЙ ЮБИЛЕЙИГА

Куйбишев номидаги 1-мактаб ўқувчилари пролетариат доҳийси В. И. Лениннинг 100 йиллик юбилейига қизғин тайёргарлик кўряптилар. Мактаб комсомол ва пионер ташкилоти Ленин юбилейига бағишланган иш планларини тузиб чиқдилар. Бу ишлар «Биз Лениндек ўқиймиз». «Ўқиш, ўқиш ва яна ўқиш» шиори остида ўтяпти. Ҳар бир синфда доҳий фаолиятини акс эттирувчи фотолавҳалар, экспонатлар тайёрланмоқда. Бу ишда айниқса «Юлдузча» клуби аъзолари фаоллик кўрсатмоқдалар.

Шунингдек мактабда ҳафталик ўтказиш ҳам анъанага айланиб қолди. Навбатдаги ҳафталик «Ленин ҳафталиги» деб аталди. Деярли ҳар куни турли темада ишлар қилинди. «Ленин матбуотда», «Лениннинг овози ва Ленин севган музикалар», «Ленин образи экранда ва саҳнада» кунлари жуда қизиқарли ўтди.

Айниқса, Ленин орденли кишилар билан учрашув ўқувчилар қалбида ўчмас таассурот қолдирди. Республикада хизмат кўрсатган, Ленин орденли ўқитувчилар Ҳабиба Юсупова, Ғани Толиповлар ўқувчилар меҳмони бўлдилар.

Мактабдаги интернационал дўстлик клубида ҳам диққатга сазовор ишлар қилинмоқда.

Куни кеча мактаб адресига яна бир хат келди. Хат — Украина ССР, Чернигов область; Нежин шаҳридаги 4-ўрта мактаб ўқувчилари томонидан ёзилган эди.

Улар доҳий Ленин юбилейига тайёргарлик, ўқишлари ва жамоат ишлари ҳақида ёзиб юборишибди. Ўқувчилар ўз дўстларига мактабдаги фаолиятлари ҳақида жўшқин мактуб битдилар.

Э. ҲАСАНОВ.
Ҳ. ҲАБИБУЛЛАЕВ.

САМАРҚАНД. Бу кўҳна ва навқирон шаҳар яқинда ўзининг 2500 йиллигини нишонлайди. Совет кўчасида жойлашган тарих, маданият ва санъат республика музейига кўплаб томошабинлар келиб туришипти. Музейдаги экспонатлар сони юз мингтадан ортиқ. Музейда В. И. Ленин ҳаёти ва фаолиятига бағишланган зал ҳам бор.

СУРАТДА: томошабинлар тарих залларидан бирида.

Р. Шамсиддинов фотоси. (ЎзТАГ).

Француз юморлари

Буфетнинг калити

Бир куни Волтер хизматкори Жозефга туфли келтиришни буюрибди. Жозеф жуда дангаса экан. У хўжайинига туфлини ифлос ҳолича келтириб берибди.

— Туфлини эрталаб тозаламадингми? — сўрабди Волтер.

— Йўқ, жаноб, туфлингизни тозалашнинг нима ҳожати бор. Ёмғир ёғяпти, кўчалар жуда лой, яна икки соатдан сўнг бундан баттарроқ ифлос бўлади.

Волтер ифлос туфлисини кийиб, уйдан чиқиб кетибди. Бироздан сўнг Жозеф унинг кетидан югурибди.

— Жаноб! Менга калитингизни ташлаб кетмадингиз-ку.

— Калит?

— Ҳа, буфетнинг калити, овқатланишим керак-ку!

— Овқатланишнинг нима ҳожати бор, яна икки соатдан сўнг бундан ҳам баттарроқ қорнинг очади.

Қўзиқорин

Француз ёзувчиси Александр Дюма саёҳатга чиқишни жуда яхши кўрар эди. У бир куни немислар шаҳрида бўлганида қорни очиб ресторанга кирди. У қўзиқорин емоқчи бўлди, лекин немисча гапиришни сира билмасди. Дюма столга бориб ўтирди-да, чўнтагидан бир варақ қоғоз билан қалам олиб қўзиқорининг расмини чизабошлади.

Официанткани чақириб имо-ишора билан чизган расмини кўрсатди. Официантка унга диққат билан қараб бошини қимирлатди-да тушунарли деган ишорани қилди.

Бироздан сўнг у зонтик кўтариб келди.

Тиш доктори

Доктор: — Марҳамат ўтиринг. Тишингиз оғрияптими?

Бемор: — Ҳа, тишларим оғрияпти.

Доктор: — Қачондан бери?

Бемор: — О! Кўпдан бери.

Доктор: — Нима учун олдинроқ келмадингиз?

Бемор: — Қўрқдим.

Доктор: — Қани бўлмаса оғзингизни очинг! — Бемор оғзини очди. Доктор омбирни олиб инграётган йигит томон яқинлашди.

Доктор: — Қичқирманг. Мен ҳали тишингизни олганимча йўқ-ку.

Бемор: — Нега бўлмаса оёғимни босасиз.

Р. Муродова таржимаси.

Ҳамшаҳарларимиз жаҳон бўйлаб

АМЕРИКАДА НИМАЛАРНИ КЎРДИК

Яқинда СССР «Билим» жамиятининг йўлланмаси билан бир гуруҳ совет олимлари Америка Қўшма Штатлари бўйлаб саёҳат қилди. Улар орасида ҳамшаҳаримиз, В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг профессори, филология фанлари доктори Лазиз Пўлатович Қаюмов ҳам бор эди.

— Америка Қўшма Штатларига боришдан мақсад бу мамлакатнинг шаҳарларини томоша қилиш, унинг диққатга сазовор жойларини кўриш, илмий марказлар ва университетларнинг ҳаёти билан яқиндан танишиш эди. Ватанимиз пойтахти Москвадан парвоз қилган «ИЛ-62» самолёти саёҳатчиларни ўн ярим соатда Монреалга, яна бир соатдан сўнг эса Нью-Йоркка беозор элтиб қўйди.

Биз саёҳатчилар Американинг Нью-Йорк, Вашингтон, Чикаго, Бостон, Буффало сингари энг йирик шаҳарларида бўлдик. Бу шаҳарларда аҳоли жуда зич яшайди. Кўчаларда транспорт азбаройи кўпки, машиналар ҳаракати жуда қийин. Ранг-баранг рекламалар ҳаддан ташқари қалашиб кетганлигидан кўзни қамаштиради. Рекламалар албатта касод бўлиб бораётган капиталистларнинг моллари ҳақида жар солади.

Нью-Йоркда Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг биносида бўлдик. Унинг мажлислари ўтадиган залларни кўздан кечирдик. Нью-Йоркдаги энг баланд бинонинг 102-қаватидан туриб шаҳарни томоша қилиш ҳам қизиқарли бўлди. Томошагоҳда, худди бошқа жойларда ҳам бўлганидек, қатор-қатор автоматлар ўрнатилган. Пул ташласангиз бас. Телескоплар орқали шаҳарнинг умумий манзарасини яққол кўрасиз. Айтгандай, бу бинога кириш ҳам пулли. Баҳоси бир ярим доллар. Мақсад юқорига кўтарилган меҳмондан ҳам, мезбондан ҳам пул олиш.

Вашингтон шаҳри билан танишдик. 1 миллиондан ортиқ аҳоли яшайдиган шаҳарнинг архитектураси яхши. Бу ерда баҳайбат иморатлар йўқ. Бинолар тўрт-беш қаватдан ошмайди.

Чикагода бир янги бинони кўрсатишди. У денгиз бўйидаги хушманзара жойга қурилган. Осмонўпар бинонинг қурилиши чакки эмас. Ушовидан тушови қиммат деганларидек, бинода яшаш учун албатта бой бўлиш керак. Биринчи қаватидаги квартирада яшовчиларнинг ўзи анчагина пул тўлашади. Қаватлар баландлашиб борган сари унинг квартира ҳақи ҳам шунга қараб ошиб борар экан. Сабаби, юқори қаватларда ҳаво тоза бўлармиш. Лекин қўл учи билан кун кўрувчи оддий американлик бу уйда яшашдан кўра ўзини хароба жойлардаги нарҳи арзон уйларга уради. Чунки «тоқи-раво» деб ҳамёнидан айрилади. Бундан ташқари кўпгина уй-жой биноларини ҳам кўрдик. Уларда ҳам ижара ҳақи осмондан келади. Уч хонали квартиранинг бир ойлик ижара ҳақи 325 доллар, тўрт хоналик уй эса 450 долларга тушади. Лекин қурилган уйларда балкон, коридор, гардероб ва қўшимча хоналар йўқ. Уларни Тошкент шаҳридаги уйларга солиштирсак, бизнинг уйлар анча афзал.

Саёҳат давомида соғлиқни сақлаш ишлари билан қизиқдик. Даволаниш муассасалари яхши шайланган. Уларда бир кун даволаниш учун 65 доллар тўлаш керак. Бир дона дори ҳам анча пул туради. Врач кўриши, ҳамшира хизмати, ҳатто бинтгача ҳақ тўлаш лозим. Шифохоналарнинг кўпгина врачлари билан суҳбатлашдик. Улар, бизда камбағал американликнинг касал бўлишга ҳаққи йўқ деб, ўзлари айтишди. Ҳар бир киши касалхонага кириб, то даволаниб чиққунгача бўлган барча хизмат пулга чақилади. Лекин ҳамёни қаппайганлар учун бу ҳеч гап эмас.

(Давоми 4-бетда)

Ўзбекистон Марказий статистика бошқармасининг республика ҳисоблаш маркази товушсиз ишлайдиган стол аппаратларидан тортиб то «Минск-22» ҳисоблаш машинасигача бўлган замонавий электрон-ҳисоблаш машиналари билан жиҳозланган. Бу ерда беш юздан ортиқ киши ишлайди. Уларнинг кўпчилиги инженерлар, математиклар; программачи ва электрон техника мутахассисларидир. Марказда жуда кўп корхоналар учун мураккаб ҳисоблаш вазифалари ишлаб чиқилади.

СУРАТДА: старший оператор Нина Климкина бухгалтерия ҳисоблаш машинасида ишламоқда.

В. Лейзерович фотоси. (ЎзТАГ).

ЖОНАЖОН *Ватан бўйлаб*

ФАН — ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

СУВОСТИ ГЕНЕРАТОРИ

Озарбайжон Фанлар академиясининг физика институтида денгиз иншоотларини коррозиядан ҳимоя қилишга мўлжалланган ажойиб сувости ярим ўтказгич генератори яратилди. Нефть билан биргалашиб чиқадиган арзон газ ёқиб ишлайдиган генератор денгиз нефть қувурлари, эстакадалари, минораларини коррозиядан пухта сақлайди.

Сувости иншоотларини коррозиядан ҳимоя қилиш 1968 йилда Озарбайжон Фанлар академиясининг олимлари бажарган кўп илмий тадқиқот ишларининг биридир.

Бокуликлар лойиҳаси бўйича Новокуйбишев нефть химияси комбинатида қурилган установка сифати яхшиланган дизель ёнилғиси билан мусаффо парафин ишлаб чиқаради. Физика институти бунёд этган гипотермик ярим ўтказгич аппарат жуда яхши бўлиб чиқди. Мамлакатимиздаги кўпдан-кўп клиникаларнинг хирурглари, травмотологлари ва урологлари бу аппаратдан муваффақият билан фойдаланмоқдалар.

(ТАСС мухбири).
БОКУ.

ТЕМИР ОҚИМИ

КРИВОЙРОГ. Кривойрог ҳавзасининг чеккасида йилига 3,5 миллион тонна хом темир рудаси берадиган Анново конининг биринчи навбати қуриб битказилди. Карьернинг поғоналарида юксак унумдор агрегатлар, кучли экскаваторлар, юқори частотали алоқа ишлаб турибди. Хом ашёнинг дастлабки тонналари қазиб олинди. Улар шимолий кон саралаш комбинатида сараланади. (ТАСС).

Челябинск области, Катав-Ивановск цемент заводида янги йил арафасида 3-технология линияси ишга туширилди. Шу билан заводнинг қуввати йилига 1 миллион тонна цемент ишлаб чиқариш даражасига етди.

Корхона янги технология бўйича ишламоқда. Челябинск «Шахтастрой» трестининг қурувчилари заводнинг учинчи навбатини Уралдаги энг илғор технология ёрдами билан қурдилар.

Суратда: Катав Ивановск цемент заводи.

Б. Клипиницер фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

БУТУНИТТИФОҚ ЭКРАНИ 69 ЙИЛДА

ТАСС мухбири Л. Новикова СССР Министрлар Совети ҳузуридаги кинематография комитети раисининг биринчи ўринбосари В. Е. Баскаковга учраб, ундан қуйидаги саволларга жавоб беришни илтимос қилди:

— Янги йилнинг кино соҳасидаги истиқболлари қандай ва сизнинг фикрингизча, қайси фильмлар унинг асосий воқеаси бўла олади?

— Воқеаларни олдиндан айтиб бериш ҳамиша ҳам қийин бўлади, — деди В. Е. Баскаков. — Лекин бу йилги кино санъатининг етакчи мавзуи Ленинга бағишланлан мавзу бўлади деб ишонч билан айтиш мумкин. Шу нарса диққатга сазоворки, айни шу мавзудаги фильмлар — «Олтинчи июль» ва «Темир оқим» фильмлари ўтган йили ҳаммага манзур бўлди.

Николай Погодиннинг пьесаси асосида ишланган «Кремль куранти» ва Василий Ординский пьесаси асосида ишланган «Қизил майдон» сингари картиналар янги йилда муҳим воқеа бўлиши мумкин. Бу картиналарда томошабинлар қизил аскарларни совет ҳокимиятининг душманларига қарши курашга узатиб қолаётган Ленинни кўрадилар. Ҳозир Юлий Карасик яратаётган фильмдан кинематографчиларнинг умиди катта. Бу картина бизни 1903 йил воқеалари билан, Ленин жанговар, мустаҳкам ишчилар партиясини тузиш учун олиб борган кураш билан таништиради.

Кўп серияли «Европанинг озод қилиниши» киноэпопеяси томошабинларнинг диққатига сазовор бўлиши шубҳасиз. Бу фильмда иккинчи жаҳон урушининг энг диққатга сазовор ҳарбий эпизодлари гавдалантирилади. Шу сериядаги дастлабки икки картина — «Курс дугаси» ва «Днепр» суратга олиб бўлинди ва тез орада томошабинларга кўрсатилади.

Совет-швед картинаси — «Бошқа томондан келган киши» ҳам мароқли фильм бўлади. Бу фильм 1920 — 1921 йилларда Лениннинг ташаббуси билан Швеция саноатчиларига ёш совет республикаси учун паравозлар заказ қилинганлиги, мамлакатнинг иқтисодий ва сиёсий блокадаси қандай қилиб ёриб чиқилганлиги тасвирланади.

Биз бу йил жами 120 та тўла метражли кинолента чиқаришни мўлжалламоқдамиз. Аввалгилари бўлганидек кинематографиянинг ҳамма жанрларидан фойдаланишга ҳаракат қиламиз, чунки томошабинлар жуда хилма-хил мавзулардаги ва турли услубдаги фильмларга қизиқиш билан қарамоқдалар.

— Ҳамиша актуал бўлиб келган «Кино ва замон» проблемаси қай тарзда ҳал қилинади!

— Кўпгина кинематографчилар ҳозирги замон мавзуларига дадил қўл урмоқдалар. Улар ҳозирги давримиз ҳақиқатини акс эттиришга уринар эканлар, экран — санъаткорнинг минбари эканлигини, шу экрандан айтилган ҳар бир сўз кишиларга ҳузур бахш этиши ва ғоявий таъсир ўтказиши лозимлигини яхши тушунадилар. Шу сабабли ҳам планлаштирилган фильмларнинг кўпчилиги ҳозирги замон мавзуига бағишланиши тасодифий эмас.

Сергей Герасимовнинг одоб-ахлоқ проблемаларини кўтарувчи «Қўл имосида» икки серияли кино қиссасини алоҳида таъкидлаб ўтмоқчиман. Актёр Михаил Ульянов кинематографияда биринчи марта режиссёр сифатида қатнашади. У Сибирь қиёфасини ўзгартираётган кишилар тўғрисида фильм яратади. Фильмнинг номи «Енисей забткорлари». Василий Шукшиннинг ўз ҳикоялари асосида яратадиган «Ажабтовур кишилар» картинаси рус кишисининг саховати ва истеъдоди ҳақида ҳикоя қилади.

Ёш авлодни тарбиялашнинг муҳим воситаси, деб ҳисоблаб келинаётган болалар фильмлари тўғрисида ҳам гапирмай бўлмайди. Аркадий Гайдар ҳақидаги «Кумуш карнайлар» ва ёш қаҳрамонларга бағишланган «Саша Чекалин» картиналари, эртаклар («Оқила Анна») ва саргузашт («Менинг дадам капитан») фильмлари шулар жумласидандир.

Классик асарларни экранлаштириш ҳам давом эттирилади. Лев Кулиджанов «Қилмиш-қидирмиш» фильмини суратга олмоқда. Ленинградда тугалланаётган «Тирик мурда» картинасида Фёдор Протасов ролини Алексей Баталов ўйнамоқда. Биографик лентлар орасида Игорь Таланкиннинг Чайковский ҳақидаги фильмини (ундаги бош ролни Иннокентий Смоктуновский ўйнайди) ва Сергей Юткевичнинг Чехов ҳақидаги «Кичик ҳикоя мазмуни» киноновелласини айтиб ўтиш керак.

— Миллий киностудияларнинг режалари ҳақида нималар дея оласиз!

— Миллий студияларнинг ижодий ҳаёти кейинги йилларда айниқса жонланиб, уларнинг асарлари бутуниттифоқ ва жаҳон экранига тобора дадил чиқиб бормоқда. Ўтган йил Тошкентда бўлиб ўтган Осиё ва Африка мамлакатларининг биринчи халқаро кинофестивалида Ўрта Осиё ва Закавказье кинематографчилари ўз муваффақиятларини яққол намойиш қилиб кўрсатдилар. Совет фильмларининг ярмидан кўпроғи экранларга миллий студияларнинг титрлари билан чиқаётганлигини ҳам таъкидлаб ўтиш керак.

Тез орада томошабинлар «Революция чавандозлари» (Ўзбекистон), «Туйғулар», «Чўри» (Туркманистон) ва бошқа мароқли кинофильмларни кўрадилар.

Миллий студияларнинг яқин келажакдаги режаларидан Довженко студиясининг «Коцюбинскийлар оиласи» фильмини айтиб ўтишим мумкин. Бу фильм ёзувчи Михаил Коцюбинскийнинг ўғли, Украинанинг биринчи большевикларидан бири Юрий ҳақида ҳикоя қилади. Грузияда яратилаётган «Улуғ устанинг қўли» деган картина XI асрнинг атоқли меъморини тасвирлайди, Белоруссия кино усталари «Фарзандлар жангга кетишаяпти» деганззафарнома фильмини суратга олмоқдалар.

Мамлакатнинг ҳамма студиялари, барча кинематографчилар Владимир Ильич Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини биз янги ғоявий эстетик ютуқлар билан нишонлашимиз лозим, деб ҳисобламоқдалар.

АВТОМАТЛАР ОИЛАСИГА ЯНГИ АЪЗО

Белоруссия Фанлар академиясининг техника кибернетикаси яратган чизма автоматлар оиласи график информацияни оператив тарзда акс эттирувчи электрон қурилмаси билан тўлдирилди. Янги аппарат ҳисоб машинаси тайёрлаган график ёки схема тасвирини қарийб бир лаҳзада секунднинг бир неча улушлари онида кўрсатади ва уни ўз экранида керакли вақтда сақлаб туради.

Мураккаб чизмаларни муфассал кўрмоқ учун унинг қурилмасида электрон лупа ҳам ўрнатилган. Оператор конструктор истаса мана шу лупа ёрдамида тасвирнинг ҳар қисмини ёрдамчи экранда катталаштирилган масштабда кўриши мумкин.

Техника фанлари кандидати Е. В. Днепровский билан инженер К. П. Парво ишлаб чиққан бу янги аппарат инженерлар ва техниклар меҳнатини енгиллаштиради ва тезлаштиради. Чизма график қурилманинг ички мухтор «хотираси» бор, исталган электрон ҳисоб машинасига уланиши шунингдек кўп пультли информацион ҳисоблаш системаларида фойдаланилиши мумкин.

(ТАСС мухбири).
МИНСК.

МЎЛ ҲОСИЛ БАЙРАМИ

ДУШАНБА. Карнай - сурнайларнинг садоси тоғли ўлканинг узоқ ва яқин қишлоқларида эрталабданоқ янграй бошлади. Тожикистонда анъанавий ҳосил байрами. Бутун йил бўйи қилинган меҳнат якуни зўр ҳурмалик билан байрам қилинмоқда. Пахтакорлар ҳамма ерда тантана қаҳрамонларидир. Ўтган йили республика ҳар қачондагидан кўп — 640 минг тонна пахта етиштирди. 1968 йилда ғаллакорларнинг ҳам омади келди — улар икки йиллик планга баравар келадиган ғалла тайёрладилар. Ваъдага вафо қилган чўпонлар, соҳибкорлар, тамакикорларнинг ҳам кайфияти яхши.

ҚИШДА ЁЗ

ТБИЛИСИ. Колхида пастекислигида январь ойи эканлигини календардан биласиз холос. Бу ерда қуёш ҳавони 15 градусга қадар қизитмоқда. Колхоз ва совхозларда чойзорлар, боғлар зўр бериб парвариш қилинмоқда, мелиорация ишлари олиб борилмоқда. «Колхидстрой» тресси янги йил бошланишини Гал районида ботқоғи қуритилган 6500 гектар ерни фойдаланишга топшириш билан нишонлади. Бу ерда янги субтропик совхози барпо этилмоқда.

(ТАСС).

ПАНФИЛОВ НОМИ БЕРИЛДИ

РИБАЧЬЕ (Қирғизистон ССР). Оппоқ ялтираб турган танкер тантанали вазиятда баланд тоғликдаги Иссиққўлга туширилди. Кемасозлар унга Москванинг шонли ҳимоячиси. Совет Иттифоқи Қаҳрамони генерал И. В. Панфилов номини беришди. Иссиққўл пароходчилигининг пешқадам кемаси икки кучли дизель установкалари, такомиллашган навигация жиҳозлари, алоқа ва сигнал воситалари билан ускуналанган.

(ТАСС).

МОСКВА, РСФСРда хизмат кўрсатган врач Филипп Фаддеевич Маломуж Ф. Э. Дзержинский номли болалар касалхонасида қулоқ, томоқ, бурун бўлимига мудирлик қиляпти. Бу бўлим медицинанинг ана шу соҳаси бўйича Европада энг йирик болалар клиника бўлими ҳисобланади. Бўлимда энг мураккаб операциялар қилинади.

Суратда: Ф. Ф. Маломуж бемор қизча Таня Майская билан суҳбатлашмоқда.

В. Кузьмин фотоси. ТАСС фотохроникаси

ЧАНГЛИ ДОВУЛ

КРАСНОДАР. (ТАСС мухбири). Кубанда кучли шарқ пўртанаси турди. Баъзи жойларда шамолнинг тезлиги секундига 40 метрга қадар етди. Краснодар ўлкасининг шимолий, шарқи-шимолий ва марказий районларида чангли бўрон кўтарилди. Бўрон бўлган ерларда дарахтлар қулади, уйларнинг томи учиб кетди. Баъзи жойларда кузги экинларни пайҳон қилиб кетди. Ростов-Дондан Краснодарга борадиган автотранспорт кундузи ҳам чироқларини ёқиб юришга мажбур бўлди.

Краснодар гидрометеообсерваторияси да ТАСС мухбирига маълум қилишларича, Кубанда камдан-кам бўладиган чангли бўрон Урал ортидан совуқ ҳаво бирданига келиши оқибатида юз берган. Таассуфки, Кубан далалари ҳали қор босмай туриб, пўртана шамоли турганидан оғир аҳволда қолган. Эртага куннинг охирида шамолнинг пасайиши кутилмоқда.

Олесь ГОНЧАР.

Ҳаёт навоси

(Романдан боблар)

— СЕН, ўғлим, у ёқларда ўзингни эҳтиёт қил,— деган овози эшитилади кампирнинг. — Ҳамма нарса пулга топилади, аммо соғлиқ топилмайди... Эҳтиёт бўл!

— Кўп ташвишланаверманг, онажон, мен ўзимни бутунлай соппа-соғ ҳис қиляпман,— дейди йўл-йўлакай капитан.— Ўтларингизнинг ёрдами катта бўлди...

— Менинг ўтларимдан кулма, ўғлим. Айтсанг-айтмасанг фойдаси бор... Бундан ташқари бизнинг қуёшимиз, чўлимизнинг ҳавоси ҳам шифобахш...

— Кулаётганим йўқ. Назаримда, ҳозир ҳар қанақа медкомиссиядан тўхтамай ўтиб кетадигандекман.

Унинг овозида, юриш-туришида чиндан ҳам аллақандай тетиклик, янги, ёш куч қайнаб турганга ўхшарди.

— Иван, сенга жонимдан ҳам азиз фарзандимни топширяпман, — дейди Лукия унга машина ёнига чиққанида; қаттиқ ҳаяжонланаётганидан, Лукиянинг овози қалтираб чиқади.

— Ҳавотир олма, Лукия. Ҳаммаси жойида бўлади, — дейди капитан жилмайиб, онаси, Лукия билан ўпишиб хайрлашиб, бурчагида унинг бўлғуси кема радисти сафарга жўнаш олдидан дами ичига тушиб, индамай ўтирган «газик»ка чиқар экан.

Гриня газ беради, машина тонг ғира-ширасида аёлларни эшик олдида ерга кўмиб ўрнатилган скиф аёл ҳайкали ёнида қолдириб кўздан ғойиб бўлади.

Чўлда ҳали сукунат ҳукм суради, фақат Лиманскоега қараб кетган йўлда тонг шабадаси елади.

— Ўртоқ капитан! — Мамайчук гап бошлайди. — Сўрасам майлими?

— Марҳамат.

— Сиз қабул қилиб олишингиз лозим бўлган кема Фанлар академиясининг буюртмасига биноан қурилгани ростми?

— Нечук қизиқиб қолдингиз бунга, йигитча?

— Мен сизга айтсам, — Мамайчук дудуқланиб қолади, — сизнинг касби-корингизга менда қизиқиш зўр... Яъни, масалан, бизнинг ядромиз нимадан, қандай энергиядан ташкил топган? Агар сиз океанга, ер қатламини олмос билан кесишга, планетамизнинг юрагига етиш ниятида кетаётган бўлсангиз, унда, илтимос, мени ҳам шу ишга тортсангиз, хизматингизга тайёрман!

— Ие, йигитча, агар янглишмасам, Диний академияни афзал кўраётган эдингиз шекиллик.

— Ҳа-ҳа-ҳа! Уч маротаба ҳа-ҳа-ҳо!— Мамайчук шарақлаб кулиб юборади. — Сиз ҳам ишондингизми шу гапга! Бу дўстим Яцубзни лақиллатишга мўлжалланган оддийгина бир ҳазил эди, холос. Соқолимга ёпишавермасин; сал ҳазил деган нарсага тушунадиган бўлсин, деган эдим-да. Попликка бориш энди эскириб қолган гап, планетани пармалаш — бу бошқа масала!.. Кейин дунёни чарх уриб, сузиб чиқиш ҳам кўнгилли иш. Ишонтириб айтишим мумкинки, Мамайчук бегона портларда баъзибир денгизчиларингизга ўхшаб қаҳрабо муштуклар билан олди-сотди қилиб юрмасди!

— Ғийбатчилик қилиш эркак кишига ярашмайди. — деб қўяди капитан бир оз ранжиб.

— Нега ғийбат бўлсин? Шаҳарда юрган вақтимда, ўзимнинг ҳам денгизчилардан учтўртта ажойиб модернчи оғайниларим бўларди. Уларнинг шунақа одатлари бор эдики, айтайлик қаердадир, масалан Швециядами, гилам олишади-да, уйга келгандан кейин ресторанга кириб, гиламни столга қўйишади.

— Бундай фикрлар билан менинг кемамда қорангизни кўрсатмасангиз ҳам бўлади.

— Аммо сизнинг юнга-радистингиз бу жиҳатдан мутлақо хавфсиз — Мамайчук бу гапни шундай айтдики, гўё Виталий унинг орқасида ўтиргандек, гўё брезент қопламанинг қоп-қоронғи таги бўм-бўшдек. — Бу шунақа денгизчики, у ўз иштонидан айрилса-айрилади, аммо қадрдон портига чет эл гиламларини кўтариб келмайди. Бу жиҳатдан кўнглингиз тўқ бўлсин. Аммо кеманинг чайқалиши ва денгиз касалига дош бераоладими, йўқми бунисини билолмайман. Менимча кема чайқалар-чайқалмас дарҳол «дод» деб қичқириб қолса керак! Ҳалокатга учраяпмиз, чўкяпмиз, ёрдам беринг, деб!

— Бунинг учун унинг радиотрубкасида махсус, аварияга мўлжалланган передатчик бўлади, —жиддий тушунтиради капитан. Уни халқаро конвенцияга биноан, мажбурий тарзда ўрнатамиз. Бу передатчик автоматик йўл билан ишлайди. Аммо, умид қиламизки, бизда унга зарурият туғилмаса керак.

— Айтингчи, оламда рикша ҳали ҳам борми? — Мамайчук шундай кутилмаганда сўрайдики капитан беихтиёр жилмаяди: бу одам дам боғдан келса, дам тоғдан келарди.

(Давоми бор).

(ДАВОМИ. Боши газетанинг ўтган сонларида).

Тошкентда қалин қор ёғди. Ҳаммаёқ оппоқ момиққа ўхшайди. Бутун дов-дарахтлар шох-шаббаларини кўтаролмай қолди. Мана бу суратда сиз кўриб турган табиат оламн ҳам гўё «салом» қиляпти. Қалин қор устида ғарч-ғурч қилиб юришнинг ҳам ўзига хос гашти бор. Пойтахт кўчаларида ана шундай манзара.

С. Табанов фотолари.

АМЕРИКАДА НИМАЛАРНИ КЎРДИК

(Боши 3-бетда)

Университетларда ҳам худди шундай манзара. Талабаларнинг етук кишилар бўлиши учун ҳар тарафлама ҳаракат қилинади. Фақат пули кўплар учун университетларнинг эшиклари очиқ. Бошқаларга берк. Суҳбатларнинг бирида профессорлардан бири.

— Агар бола талантли бўлса, уни университетда олиб қолиш иш ва маош билан таъминлаймиз...— дейишди.

Бу гапга нима ҳам дейиш мумкин. Бўлса бордир. У ҳам бўлса битта-яримта. Лекин Америкада неча юз минглаб йигит-қизлар университетларнинг остонасига яқин келолмайди.

Шаҳар кўчаларида юрар эканмиз, у ердаги тартибларга қовуша олмадик. Сигарет қолдиғини ташлашга бирорта жой топиш қийин. У ерда папирос қолдиғими, қоғозми, бўш пакетми, пўчоқми — дуч келган жойга ташлаб кетила берар экан. Кўчалар жуда ифлос, кишининг таъбини хира қилади.

...Музейлар ҳақида икки оғиз сўз. Кўпгина музейларни қизиқиб томоша қилдик. Америкада машҳур политехника музейи яхши таассурот қолдирди. Унинг қўша-қўша залларида техника намуналари тўпланган. Биринчи марта чиқарилган автомобиллардан тортиб ҳатто телефонгача бўлган сон-саноқсиз экспонатлар бор.

Тасвирий санъат асарлари музейлари ҳар бир кишининг диққатини тортади.. Уларда бадиий жиҳатдан кучли портрет, картина, манзара асарлар бор. Асарлардаги сержило бўёқ ва айтилмоқчи мақсад гўзаллигидан томошабинни маҳлиё этади. Музейларда жаҳонга довруғи кетган жуда кўп рассомларнинг энг яхши ва нодир асарлари тўпланган. Экспонатларнинг кўпчилиги турли мамлакатлардан беҳисоб пулга сотиб олинган.

Музейларда яхши классик асарлар билан бир томонда бутунлай тасқара асарлар ҳам кўп. Улар абстракцион «санъат» намуналаридир. Ҳозирги замон Америка санъатида абстракция шундай илдиз отиб кетганки, унинг ижодкорлари ҳам, ихлосмандлари ҳам кўп топилади. Боши ҳам йўқ, охири ҳам йўқ чизма-чизиқларда нима маъно нима ғоя бор ҳеч ким тушунолмайди. Улар кишига на эстетик завқ беради, на бирор яхши фикр уйғотади. Бу албатта тасвирий санъатнинг боши берк кўчага етаклаб киришдан бошқа нарса эмас.

Америкада ҳар бир киши юрагини ҳовучлаб юради. Унинг шаҳарларида бандитизм шунчалик авж олганки, у Америка халқининг бошига тушган бало. Ҳатто мамлакат президентининг ёстиғини қуритган гангстерлар ҳар бир жойда ҳунарини кўрсатиб кета беради. Йўл тўсиш, одам ўлдириш, банкани қақшатиш, хонадонларни шип-шийдон қилиш, машина ўғирлаш одат тусига кириб қолган.. Юраги зада бўлиб қолган халқ кеч соат олти бўлди дегунча уй-уйига кириб кетади Гангстерларнинг дастидан кечқурунлари юришга одамнинг юраги дов бермайди.

Шаҳарлардан бирида бизни бошқариб юрган таржимон метрога тушишимизга тихирлик қилиб қолди. Кейин билсак, метроларда қароқчилик анча авж олган экан.

Саёҳат давомида тарихий жойларга борарканмиз, таржимон мана бу ерда Американинг фалон генерали Англиянинг писмадон генерали билан тўқнашган. Бу ерга ўша Англия мустамлакачилари билан курашда ҳалок бўлган жангчиларга хотира ўрнатилган, дейди.

Шуни эшитганда бугунги Америка ҳақида ўйлаб кетдик.

Ҳа ўтмишда Америка мустамлака эди. Эндичи, бутунлай бошқача манзара... Бир вақтлар мустамлакачиликнинг азобини кўрган бу мамлакат корчалонлари бошқача тўн кийиб олишган. Мустамлакачиликнинг ҳимоячисига айланган.

Бугунги Америка корчалонлари Вьетнам халқини қақшатмоқда. Ўзининг «қора калхат»ларини юбориб, аҳоли тинч яшайдиган шаҳар ва қишлоқларни вайронага айлантирмоқда.

Бир вақтлар ўзининг ажал уруғи билан Хиросима ва Нагасакининг кулини кўкка совурган бугунги Америка яна Япониянинг шаҳарлари ва оролларини ҳарбий плацдармга айлантирмоқда.

Бугунги Америка Исроилнинг пинжига кириб, араб халқларининг тинчлигини бузяпти.

Бугунги Америка Европа ва Америка қитъасидаги мамлакатлар халқларининг тараққиётига тўғоноқ бўлиб, уларни ноғорасига ўйнатяпти.

Бу мамлакат сафаридан қайтиб, Москвага келишимиз билан ўзимизни енгил ҳис этдик.

Бугунги Американи кўз олдига келтирган ҳар бир кишининг Советлар диёрига бўлган меҳр ва муҳаббати яна ҳам ошиб кетади. Дунёда она-Ватандан лазиз нарса йўқ.

А. ПУЛАТОВ.

Редактор
С. М. КАРОМАТОВ.

Реклама ва эълонлар

Радио

9 январь
ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.10 Халқ ҳофизларининг концерти. 19.20 Татар куйлари. 20.00 «Ёшлик» радиостанциясининг программаси. 20.30 Ёшлик қўшиқлари (ўзбекча). 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат» (ўзбекча). 21.10 «КПСС МК октябрь Пленуми қарорлари —амалда» (ўзбекча). 21.20 Қишлоқ меҳнаткашлари учун концерт. 21.55 «Саломатлик — туман бойлик» (ўзбекча). 22.20 Ўзбек кинофильмларидан куйлар. 22.40 Ленин ҳақида ҳикоялар (ўзбекча). 23.15 Кечки концерт.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

19.00 Ёшлар ижоди (ўзбекча). 19.30 Тошкент қурувчилари учун эшиттириш ва концерт (русча). 20.00 Тожик халқ куйлари. 20.30 Оркестр куйлари. 21.00 Қорақалпоқ адабиёти ва санъати декадаси олдидан. К. Сайипов. «Нигор» (ўзбекча). 21.40 Москва. Миллионлар ленинча университети.

10 январь
ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

6.15 Тонгги концерт. 7.40 Музикали драмалардан парчалар. 8.25 Ўзбек халқ куйлари. 9.30 Куйлар. 9.50 Халқаро мавзуларда суҳбат (тожикча). 11.15 Р. Мельниковнинг «Инсонга ишонч» деган корреспонденцияси (русча). 11.25 Тўлқин Ражабий шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 12.45 «Замондошларимиз» деган адабий эшиттириш (ўзбекча). 13.30 Камер куйлар. 16.10 Ёшлар учун музикали соат (ўзбекча). 16.50 «Правда» газетасининг обзори. 17.00 Радио эшитувчиларнинг талабларига мувофиқ концерт (татарча). 18.00 «Давлат ва дин» деган суҳбат (ўзбекча). 18.10 Н. Ҳасанов, Б. Гиенко. «Дўстлик» сюитаси. 19.20 Ўзбекистон радиосининг солисти Х. Жўраев концерти. 20.00 «Ўзбекистан индустриальний» радиожурнали. 20.30 Саноат ходимлари учун концерт (русча). 21.00 Халқаро мавзуларда суҳбат (ўзбекча). 21.10 Концерт. 21.40 Сиёсий билимлар радиоуниверситети. Иқтисод фанлари кандидати К. Юсуповнинг «Хўжалик ҳисоби ва рентабеллик» деган суҳбати (ўзбекча). 22.20 Куйлардан куйларга. 22.40 Ўзбекистон ёзувчиларининг янги асарлари (ўзбекча). 23.15 Куйлар тинглаб дам оламиз.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 Совет композиторлари оперетталаридан парчалар. 9.15 Реклама ва эълонлар. 19.00 Ўрта Осиё республикалари халқларининг куйлари. 19.30 «Немис ишчилар синфининг қўшиғи». Музикали эшиттириш (ГДР). 20.00 Ш. Муллажонова ижросида қўшиқлар. 20.30 И. Ҳамроев. «Ўзбекистон хотин-қизлари» кантатаси. 20.50 «Ер тузувчилар» деган очерк (русча). 21.00 Жаҳон прогрессив адабиёти Эрон ёзувчиларининг ҳикоялари (ўзбекча). 21.40 Москва. Миллионлар ленинча университети.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

13.00 С. Танеев. «Орестея» музикали трилогияси. 17.00 1. Республика композиторларининг симфоник асарлари. 2. Мақомлардан парчалар.

Телевизор

9 январь
ПАЙШАНБА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

Рус тилида: 18.00 Телевизион янгиликлар. 18.15 «Жонажон қиш». Болалар учун телеочерк. 18.25 Миллионлар ленинча университети. Социализм сиёсий иқтисоди. «Ленинча кооператив план ва унинг СССРда амалга оширилиши».

Ўзбек тилида: 18.45 «Зангори кема» яратувчилар. 19.15 10 минут музика тингланг. 19.25 Телевизион янгиликлар. 19.45 «Совет цирки усталари». Олег Попов. 21.05 «Рус бўйлаб». Бадиий фильм (рус тилида). 22.40 Телефильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 «ДЎСТЛИК» экрани. Фрунзе кўрсатади.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатишлар программаси. 20.05 Телевизион янгиликлар. 20.15 Концерт. 21.00 Ўқувчилар учун. «Муз устида карнавал». 21.30 «Фан — ишлаб чиқаришга». Тележурнал. 22.00 Рангли телевидение кинозали. «Кўлга тушмас қасоскорлар». 23.30 «Вақт» информацион программаси. 24.00 Фигурали учиш бўйича СССР биринчилиги. Икки кишилик учиш. 01.30 Шахмат альманахи. Олмаотадан олиб кўрсатилади. 02.00 Москва кўрсатишларининг охири.

10 январь
ЖУМА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

ЎҚУВЧИЛАРНИНГ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

10.55 Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 11.00 С. Михалков. «Йиртқич бўри». Ёш томошабинлар театридан олиб кўрсатилади. 12.00 «Капитан Тенкеш». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 13-серияси.

Рус тилида: 12.30 «Марек Пегуснинг ажиб саргузаштлари». Кўп серияли телевизион бадиий фильмнинг 9-серияси. 12.55 Кўрсатишлар программаси.

МОСКВА КЎРСАТАДИ

13.00 Кўрсатишлар программаси. 13.05 Телевизион янгиликлар. 13.15 Табиат мўъжизаси. 13.30 В. Андреев номидаги телевизион музикали конкурс лауреатларининг концерти. 14.00 Болалар учун телевизион театр. 15.15 «Қувноқ шаҳарча». 15.45 Москва кундузги кўрсатишларининг охири.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

16.55 Кўрсатишлар программаси.

Рус тилида: 17.00 Сув спорти саройидан шаҳар. Янги йил арчаси олиб кўрсатилади.

18.00 Болалар учун. «Бокс бўйича уста». Қўғирчоқ фильм. 18.05 «Ёшлик» студияси кўрсатади. Ленин комсомоли мукофотининг лауреатлари. 18.35 Телевизион янгиликлар. 18.50 Халқ контроли экрани. 19.10 Музикали учрашувлар. 20.00 Кўрсатишлар программаси.

Ўзбек тилида: 20.05 Телевизион янгиликлар. 20.20 «Ўзбекистон чорвадори». Чорвадорлар учун программа. 21.10 «ЛЕНИННОМА» программаси. Бутуниттифоқ оқсоқоли. 21.55 «Кул остидаги чўғ». Бадиий фильм.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

МОСКВА КЎРСАТАДИ

20.00 Кўрсатишлар программаси. 20.05 Телевизион янгиликлар. 20.15 «Григорий Грицай куйлайди». 20.45 «Жасорат». Телевизион альманах. 21.15 Новосибирск телестудиясининг программаси. 22.30 Киносаёҳатчилар клуби. 23.30 Фигурали учиш бўйича СССР биринчилиги. Якка учиш (хотин-қизлар). 00.30 Янгиликлар эстафетаси. 01.30 Фигурали учиш бўйича СССР биринчилиги. Спорт рақси. 02.15 Қўшиқ севувчилар клуби. 03.00 Москва кўрсатишларининг охири.

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 ОЛМАОТА ТЕЛЕСТУДИЯСИНИНГ КЎРСАТИШЛАРИ.

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

20.00 Симфоник оркестрининг чолғу асбоблари (ўзбек тилида)

Рус тилида: 20.40 Киноактёр Лидия Смирнованинг ижодий портрети. 22.05 Оммабоп классик куйлардан концерт.

Кино

9 ЯНВАРДА

Жонсиз мавсум — САНЪАТ САРОЙИ (кечқурун).

Канадалик киши — «ЧАЙКА», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (кечқурун), НАВОИЙ номли (кеч соат 6.40, 8.20 минутда).

Қилич ва қалқон (1-2-сериялар) — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кечқурун).

Улар ёнма-ён яшайдилар — «ВОСТОК» (кечқурун), **Сиртаки** — «ЎЗБЕКИСТОН» (кечқурун).

Тонгги қўнғироқлар — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ (кечқурун).

Жаннатдан қувилган (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кеч соат 10 да).

10 ЯНВАРДА

Матч-реванш (эрталаб соат 11 ва кундуз 1 да), **Жонсиз фасл** (кундуз ва кечқурун)— САНЪАТ САРОЙИ.

Канадалик киши — «ЎЗБЕКИСТОН», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «ВОСТОК», «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Улар ёнма-ён яшайдилар (эрталаб соат 11-45 минут ва кеч 10 да), **Трембита** (кундуз ва кечқурун)— «ЧАЙКА».

Тонгги қўнғироқлар (эрталаб соат 11-40, кундуз 3-20, кеч 6-40 минутда), **Жаннатдан қувилган** (кундуз 1 ярим, 5, кеч 8-20 минутда) — НАВОИЙ номли.

Портфелли шайтон — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Портдаги воқеа — «ДРУЖБА» (кундуз ва кечқурун).

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 9/I да **Сухайл ва Меҳри** (кундуз), **Пиковая дама** (кечқурун), 10/I да **Доктор Айболит** (кундуз), **Борис Годунов** (кечқурун), 11/I да **Жизель** (кундуз), **Травиата** (кечқурун).

ҲАМЗА НОМЛИ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 10/I да **Бой ила хизматчи** (кундуз), **Аяжонларим** (кечқурун). 11/I да **Ўлимдан кучли**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 9/I да **Фарғона тонг отгунча**, 10/I да **Тошболта ошиқ**, 11/I да **Махтумқули**.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА— **Москва цирки артистларининг гастроллари**. Томоша кеч соат 8 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРГА
район кассирлари
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 187-уй.

ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙНИНГ 6-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА
трест бош бухгалтери ўринбосари, қурилиш бошқармаси бош бухгалтери, бошқарма бош бухгалтери ўринбосари, катта бухгалтерлар, катта иқтисодчи-молиячи, кассирлар, ҳисоб-китобни текшириш учун вақтинча ишга бухгалтерлар
КЕРАК
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Студентлар шаҳарчаси (7-трамвай, 8-троллейбус, 28-автобусларнинг «Студентлар шаҳарчаси» бекати).

«ГЛАВТАШКЕНТСТРОЙНИНГ»
9-ҚУРИЛИШ ТРЕСТИГА
вақтинчалик ва доимий ишга бухгалтерлар, бетончилар, дурадгорлар, бўёқчилар, сувоқчилар, арматурачилар ва ёрдамчи ишчилар
КЕРАК
Қабул қилинганлар вақтинчалик прописка ва ётоқхона билан, 2 йил ишлаганидан сўнг доимий прописка ва квартира билан таъминланади.
Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, А. Толстой кўчаси, 3-уй, кадрлар бўлими (25-автобуснинг «Революция номли хиёбон», 1, 4-троллейбуслар ва 18-автобуснинг «ОДО» бекатлари).

«УЗЭНЕРГОСБИТ»
электрдан фойдаланаётган ҳамма абонентларга маълум қиладики, электрдан фойдаланганлик учун тегишли бўлган пулни
ҲАР ОЙНИНГ
1 ДАН 11
ЧИСЛОСИГАЧА
Давлат банкининг Давлат омонат кассаларига тўласинлар.
Ўтган вақт учун қарзлари бўлган абонентлар уни дарҳол
ТЎЛАШЛАРИ ШАРТ.
Ўз вақтида тўламаган абонентларнинг электрэнергиялари огоҳлантирилмасдан узиб қўйилади.

ТАШКИЛОТ, КОРХОНА, ЎҚУВ ЮРТЛАРИ
ВА ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА
«ТОШКЕНТ ОҚШОМИ»
газетасининг эълонлар бўлими ҳар турли эълонларни қабул қилади
Шу жумладан ишга таклиф, конкурслар, диссертация ёқлаш ҳақида, таъзия, ҳар хил буюмларни сотиш (уйлар, хоналар мебеллар, гуллар в. б) штамп, думалоқ печатлар, етуклик аттестатлари, дипломлари йўқолганлиги тўғрисида.
Қабул қилинган эълонлар бир ҳафталик муддатда босиб чиқарилади.
Эълонлар якшанба кундан бошқа ҳар куни кундуз соат 2 дан 4 гача қабул қилинади.
АДРЕС: Тошкент шаҳар, «Правда Востока» кўчаси 26-уй, 1-қават.

1969 йил 20 январь кундуз соат 2 да. Тошкент врачлар малакасини ошириш институтининг конференц-залида (Генерал Петров кўчаси, 51-уй) медицина фанлари кандидати деган илмий даражани олиш учун
М. У. Мақсумова: «Атеросклерозда жинсий безларнинг морфологик ва гистохимик ўзгаришлари ва уларга юрак гликозидларидан К-строфантин В, эризимозид ва эризимозолларнинг таъсири» деган темада
ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИ
Диссертация билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

«УЗЭНЕРГОСБИТ»
куннинг ёруғ вақтида уйлар, ҳовлилар, магазинлар, корхоналардаги ташқи ёритиш лампаларини, шунингдек хона ичидаги лампаларни
УЧИРИБ ҚЎЙИШНИ
ҳамма истеъмолчилардан
СЎРАЙДИ.
Куннинг ёруғ вақтида ташқи электр ёритгичлардан фойдаланганлик учун электр энергияси огоҳ қилинмасдан узиб қўйилади.

Реклама ва эълонлар

«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ» орган Ташкентского горкома КП Узбекистана и Ташгорсовета

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳар Дзержинский кўчаси 15-уй. Редакция телефонлари. Коммутатор—33-02-49 дан 33-02-58 гача редактор ўринбосарлари 33-29-33, 33-29-09, масъул секретарлар —33-27-22, партия совет ва касаба союз ташкилотлари шаҳар хўжалиги бўлимлари 33-27-08 адабиёт санъат ва маданият бўлими 33-29-55 хатлар ва оммавий ишлар физкультура ва спорт бўлимлари—33-29-70; фан ва олий ўқув юртлари, иллюстрация бўлимлари 33-27-57 ахборот бўлими—33-65-57; эълонлар бўлими—33-81-42.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси Тошкент шаҳри

Индекс 64579.
Нашр. № 2648.
Р. 04022.